

ZOMBOR ÉS VIDÉKE

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 12 korona
Fél évre . . . 6 korona
Negyed évre . . . 3 korona
Egyes szám 16 fillér

POLITIKAI LAP.

Felélős szerkesztő: OBLAT KÁROLY

Szerkesztőség és kiadó-

hivatal: Zarándok u. 7.

☐ Telefon-szám: 174. ☐

Kéziratokat nem adunk vissza.

POLITIKAI HÍREK

☞ Lányi Mór belépése az Andrássy pártba. A budapesti VII. kerületi függetlenségi és 48-as pártkör választmányja rendkívüli ülésben foglalkozott Lányi Mórnak, a pártkör elnökének a választmányhoz intézett levelével, melyben elnöki tisztéről lemondott, a pártkör tagjai sorából kilép és bejelenti az alkotmánypárthoz való csatlakozását. A választmány hosszas tárgyalás után egyhangulag elfogadta az előterjesztett következő határozati javaslatot: „A VII. ker. függetlenségi és 48-as pártkör választmányja fájdalmasan veszi tudomásul Lányi Mórnak, a pártkör elnökének tisztéről való lemondását és a pártból való kilépését. Fájjalja nemcsak azért, mert Lányi Mór személyében a pártkör egyik legértékesebb, legbuzgóbb és legönzetlenebb tagját veszíti, de különösen és elsősorban azért, mert azalatt a rövid idő alatt, amelyet Lányi Mór a VII. kerületben a függetlenségi eszme kultuszáért annak szolgálatában kifejtett, valamennyiük szeretetét és odaadó ragaszkodását vívta ki magának. Azt az elhatározását pedig hogy a 67 es alkotmánypárt tagjai sorába lépett be, a választmány fájdalmasnak és sajnálatosnak tartja”. — Mi részünkről csak örülhetünk Lányi Mór csatlakozásának az Andrássy párthoz, mert dokumentálja, hogy közeledek a mi politikai eszménkhez, mert aminő értékes tagja volt a 48-as pártnak, annál értékesebb lesz a 67 tes politikának.

1913. szept. 27.

Maga Andrássy Gyula gróf provokálta a közvéleményt, hogy a zempléni megyei bizalmi kérdésnek a szokottnál nagyobb jelentőséget tulajdonítson. Már hetek óta folyt a készülődés, az izgatás, ígérgetés, rémitgetés és kapacitálás mindenféle fogásaival ellenzéki lérszóró abban a megyében, melyet maguk az alkotmánypárti vezérek is az Andrássy-párt igazi fészkeként tartanak, mert nemcsak Andrássy Gyulának és alyafiságának, hanem személyes híveinek is vannak e megyében óriási birtokaik, melyeknek környékén levő községek lakosságára ugyszólván föltétlenül a befolyásuk, nem is említve a nagy birtokok gazdatisztjeit és kezelő személyzetét, akik a vármegyei közgyűlésen mint törvényhatósági bizottsági tagok nagyon természetesen egyől egyig

az Andrássy-párti szavazatok számát szaporították. Mindezen óriási erőfeszítés ellenére a pártvezér, Andrássy Gyula gróf bizalmatlansági indítványa a megye hétfői közgyűlésen harminczkét szótöbbséggel megbukott és az Andrássyak ősi fészket képező Zempléni megye bizalmat szavazott a kormányra.

Hát ennek az eseménynek jelentőségét lelagadni nem lehet. Ez van akkora, mintha Tisza István gróftól Biharban leszavazták vagy az aradi választáson megbuktatták volna. Eddig már negyvenhat törvényhatóság szavazott bizalmat a Tisza-kormányra, azt az ellenzék mindig lekicsinyelte. De vajon hát kisebbségi-e bárki is a zempléni megyei határozatot, melyet maga Andrássy Gyula gróf is erőpróbának szánt? Az is volt: erőpróba. Erőpróba, mely világosan mutatja, hogy ebben az országban semmi alapja sincs az Andrássypártnak, mert csakis személyes párt, melyet Andrássynak úgy sikerült meg-

alkotnia, hogy a kisebbségből még egy új kisebbséget toborzott azzal az ígérettel, hogy hatalomra juttatja őket. A zempléni határozat csattanós válasz erre az ígéretre. Az ország közvéleménye nem kívánja, hogy Andrássy és pártívei hatalomra jussanak és hogy a második kiadásban megszököljön alkotmánypárt valaha többségi párttá legyen.

Az erőpróba Tisza István és pártja javára dőlt el. A nemzet bizik a kormányban és a munkapártban. Ha ezt az ellenzék az eddigi negyvenhat bizalmi nyilatvániból nem akarta elhinni, hát most már aligha kételkedhetik tovább. Ezt jelenti a zempléni erőpróba, melynek kimenetele talán magát Andrássyt is gondolkodóba ejtetheti, hogy folytathatja-e Tisza ellen tovább azt a vélekedő féltékenységből és gyűlöletből eredő személyes harcot, mely, amint láthatja, c-öppet sem szimpatikus az ország tárgyilagosan gondolkodó közvéleménye előtt.

A zombori politika mélységeiből.

Zombor, szeptember 27.

A zombori közélet apró hullámvereéseire szegelt szemmel, szemlélődve, körültekintve a lokális események forgatagában, természetes közvellenességgel tartunk stációt a mi saját külön politikánk lefelfedő örálománál, a főispáni kurián, honnan kisugárzik és a hova koncentráldódik minden-minden, ami itt körülöttünk történik. Mert hogy egy idő óta, rövid ideje, végre történik valami a helyi közélet eseménytelenségében, lelagadni nem bírja, aki nyitott szemmel nézi a dolgokat.

A helyzet megrajzolására a zombori friss események egész sora kínálkozik, de mert történelmesen közgyűlés volt a héten és mert a törvényhatósági bizottság egyébként is összerúgott közönsége ennek a városnak, hát elkalauzoljuk az érdeklődő olvasót a helyi parlament kellős közepébe. Az onnan merített apró események, színek és hangulatok kétségkívül kifejezői a mostani irányzatnak, melynek jellemrajzát nagy vonásokban adni óhajtjuk.

Szembetűnt, kellemesen esett a törvényhatóság zajtalan tevékenysége, pöz és altak nélküli munkája. Az ellenzék vezéremberei karba tett kézzel ülték gyér padsoraikban és a tanácsjaveszések ellentmondás nélkül emelkedtek határozatelőre. A szomorúan rendszeres polgármesterhajsza leszorult az ellenzéki hirharang hasábjaira és alig kellett hozzá fél óra és az egyetértő megnyugvás érzésével oszlott szét a nemes obstina. Pedig ott volt az egész csekélyszámú ellenzék, a vezérek is, a hallgatók is, és bár ezerszer és okatlanul támadott „vörös posztlójuk”, a polgármester és a tanács is megjelent teljes számmal, mégis elmaradt a szokásos roham. Az élesen néző szem egyebet is, mást is láthatott, vagy inkább hallhatott, de mi, akik egészen el vagyunk telve a megbékülés tetszetős szellemével, nem néztünk mélyebbre és gyöngörcsetünk minden festő erejét erre a látszólag nem fontos hangulatrajzra pazaroljuk.

Szép volt, szinte mesébe illett, ahogyan a városi parlament megszelídült oroszlanjai odasimultak viharvert padjaikhoz és hogy bizonyoságát adjuk jóhiszeműségünknek, im becüleles meggyőződésünk egész erejével írjuk ki, hogy ez az ellenzék első pillanatra nem az idomított oroszlan nyomorúságos képét mutatta, nem a leszerelt ellenzék tehetetlenségét, hanem a beállott csönd a helyeslés csöndje volt, a főispán toleráns politikájának néma elismerése. Egyebet igazán nem lehet kívánni a még nemrég semmiért éjjeli tárgyalást földező uraktól és a főispán kétségkívül önérettel tekinthet liberális irányzatának e látható eredményére.

Örülünk mi is, egész lelkünkkel örülünk a főispánnal, a mi politikai vezérünkkel, kivel elválaszthatatlanul egybe van forrva itt mindenki, aki a 67-es politikát vallja egyedül üdvözítőnek.

És ha mégis hatalmába keríti toulunkat az igazmondás, ha köteleességtudásból mégis ünneprontónak állunk be a sorba, ne essék zokon az ellenzéknek, melyben — nem álljuk ki-mondani — csöpp hitünk sincsen. Nincs bizalmunk, mert váratlanul gyors metamorfózis és hirtelen hangulatváltozása minden apró nuanceában ellentmond a lélektani átváltozások örök törvényeinek.

Mi ezt a meglepő fordulatot — mi tőrés-lagadás — nem nézzük épen csak a komoly meggyőződés megnyilatkozásának, hanem inkább az országos politika egy idetévedt hullámverésének, mely az Andrássy szellemében választó víz szeretne lenni a mi helyi kormányzatunk „koronája” és az egységes tábora között. Ezek az urak alkalmazkodást mimelnek, hogy közelébe férközzenek a hatalom bírásának és — időnként hirdetik is már a fogorok között — hogy önelkülök, az ő irányító szavuk nélkül nem történik ma semmi. És mert ez így van, mert az urak önhitése úton-útfélen nem fér már kiüledt kebleikbe, mi sem birtuk tovább elhallgatni aggodalmunkat és kételkedésünket.

Jószerecse, hogy az ellenzék olcsó trükkje olyan egész férfiuat talál magával szemben, amilyen a mi főispánunk. És erőssége az irányításra hivatott munkapártnak az is, hogy minden érverésével egybe van forrva az ő vezérével, Szemző Istvánnal. Az ellenzék — nyíltan hirdetjük — rosszul számít, mert nem is olyan tekerényes politikai labirintjába belelátni nagyon könnyű.

De ha mégis volna valamelyes marandó érték az ellenzéki urak megváltozásában, ha lényeg érzik és megbe-

csülik a Szemző István tisztos békepolitikáját, úgy akkor pardont kér a publicista-kötelesség, mely nem bírta elhallgatni, amit látott-hallott — innen is, túlnan is. **Spectator.**

Városi közgyűlés.

Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága e hó 23-án kedden délután Szemző István főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlés fél óra alatt letárgyalta az öt tárgyból álló tárgysorozatot, s mint-hogy politikai vonatkozású dolgok a tárgysorozatban nem voltak, ellenzéki felszólalás nélkül simán perdtült le minden.

Első tárgyként szerepelt: A városi tanács jelentése az „Elefánt” szálló bérbéradásának eredményéről Raisz Sándor irásos ajánlata és dr. Grüner Samu és tsai kérvénye. A szálloda bérbérvételére nézve csak egy ajánlattevő Raisz Sándor városi könyvelő volt, az ő ajánlatát a közgyűlés az állandó választmány javaslatára elfogadta, s pedig 6 évi időtartamra 1913. okt. 1-től 1919. év okt. 1-éig évi 4000 kor. bérösszeg ellenében. A város a szállót a szini évad megkezdéséig tartozza és egyéb javításokat eszközöltet, e költségekre 5000 koronát szavaztak meg.

2 tárgy: A városi földek bérbéradása ügyében elért árvérsi eredmény és Cservenka Lajos és Tsai ajánlata a cukorrépa termelése iránti jelentés.

A közgyűlés határozatilag kimondja, hogy a szivácsi határban 80 láncc 458 öl a kerényi járásban 1603 □-öl és Bukováczon 219 hold 400 □-öl 260 kor. bérösszeg mellett Dr. Maximovits István és társainak cukorrépa termelésre átenged.

A nemessiliticsi út átkövezése elhatározatott.

4. Latinovits Szaniszló tanácsnok kérvénye nyugdíjaztatás iránt.

E jeles képzettségű tanácsnok tekintetbe véve megrendült egészségét — nyugdíjaztatását a közgyűlés nehéz szívvél bár elfogadja. A gazdasági, pénzügyi és az állandó választmány javaslatára, a közgyűlés a távozó tanácsnok nyugdíját évi 3480 koronában évi lakbérét 720 koronában állapítja meg. Azután Popovits aljegyző olvasta fel Latinovits Szaniszló szivrecható bucsulevelét, mely meghatottsággal hallgatta végig a közgyűlés L. bucsuzását, mely bizony sokaknak könyeket csalt szemébe, kiki ennek hatása alatt állott.

5. A városi tanács jelentése az anyakönyvezető tanácsnoki állásnak átszervezése iránt.

A törvényhatósági bizottság egyhangulag elhatározta, hogy a Láng Gyula tanácsnok halálával megüresedett tanácsnoki állást átszervezi illetve beszünteti és e helyett a IX. fizetési rangfokozatban egy állami anyakönyvezetői állást szervez, egy városi tisztviselő előléptetésével fizetését évi 6000 koronában és 600 korona lakbérben állapítja meg. Ez állás a belügyi tárca terhére lesz szervezve, a miért is a törvényhatóság a belügyminiszterhez sürgős felterjesztést intéz. A pályázat kiírása mellőzötték.

A közgyűlést azután a főispán berekesztette.

Az ország bizalma.

Érdekes kimutatást kapunk illetékes helyről, amelyből kitűnik, hogy a mai napig 49 törvényhatóság szavazott bizalmat a Tisza-kormányának, míg 4 törvényhatóság a kormány kinevezését tudomásul vette. A kimutatás itt következik.

Bizalmat szavaztak:

Junius hó 14-én Marosvásárhely szab. kir. város.

Junius hó 14-én Turóc vármegye. (Nagy többséggel.)

Junius hó 14-én Zombor sz. kir. város. (Óriási többséggel.)

Junius hó 17-én Ujvidék sz. kir. város. (Egyhangulag.)

Junius hó 18-án Bihar vármegye. (Egyhangulag.)

Junius hó 19-én Bars vármegye. (110 szóval 47 ellen.)

Junius hó 19-én Temes vármegye. (Óriási többséggel.)

Junius hó 23-án Kolozsvár szab. kir. város. (50 többséggel.)

Junius hó 25-én Hódmezővásárhely város. (28 szóval 66 ellen.)

Junius hó 25-én Szeged sz. kir. város. (Nagy szótöbbséggel.)

Junius hó 26-án Nagyküküllő vármegye. (Egyhangulag.)

Junius hó 26-án Szabadka sz. kir. város. (149 szóval 29 ellen.)

Junius hó 27-én Kolozs vármegye. (Egyhangulag.)

Junius hó 28-án Sopron sz. kir. város. (Nagy többséggel.)

Junius hó 28-án Baja város. (45 szóval 26 ellen.)

Junius hó 28-án Zemplén vármegye. (180 szóval 14 ellen.)

Junius hó 28-án Kassa sz. kir. város. (59 szóval 18 ellen.)

Junius hó 28-án Temesvár szab. kir. város. (91 szóval 9 ellen.)

Julius hó 3-án Bács-Bodrog vármegye. (Nagy szótöbbséggel.)

Julius hó 7-én Torontál vármegye. (Egyhangulag.)

Julius hó 7-én Pozsony sz. kir. város. (Egyhangulag.)

Julius hó 8-án Selmec-Bélabánya sz. kir. város.

Julius hó 9-én Arad sz. kir. város. (79 szóval 24 ellen.)

Julius hó 9-én Szepes vármegye. (Tulnyomó többséggel.)

Julius hó 10-én Nagyvárad város. (64 szóval 24 ellen.)

Julius hó 10-én Debreczen szab. kir. város. 101 szóval 62 ellen.)

Julius hó 11-én Ung vármegye. (108 szóval 4 ellen.)

Julius hó 14-én Baranya vármegye. (211 szóval 40 ellen.)

Julius hó 14-én Szatmárnémeti szab. kir. város. (55 szóval 10 ellen.)

Julius hó 14-én Borsód vármegye. (212 szavazattal.)

Julius hó 15-én Gömör és Kis-Hont vármegye. (15 szóval 8 ellen.)

Julius hó 15-én Háromszék vármegye. (98 szóval 4 ellen.)

Julius hó 15-én Versecz város. (Nagy többséggel.)

Julius hó 18-án Sáros vármegye. (Egyhangulag.)

Julius hó 22-én Ugocsa vármegye. (Egyhangulag.)

Velma CSOKOLÁDÉ NYERSEN VALÓ EVÉSRE PÁRATLAN *Suchard*

Julius hó 23-án Moson vármegye. (Az összes szavazatokkal 6 ellen.)

Julius hó 24-én Fehér vármegye. (124 szóval 50 ellen.)

Augusztus hó 3-én Jász-Nagykun-Szolnok megye. (Nagy többséggel.)

Augusztus hó 4-én Somogy vármegye. (124 szótöbbséggel)

Augusztus hó 7-én Kis-Küküllő vármegye.

Augusztus hó 12-én Vas vármegye. (325 szóval 66 ellen)

Augusztus hó 25-én Szolnok-Doboka megye. (135 szóval 25 ellen)

Augusztus hó 28-án Nyitra vármegye (Egyhangulag)

Szeptember hó 11-én Heves vármegye. (172 szóval 118 ellen)

Szeptember hó 17-én Bihar vármegye. (Egyhangulag.)

Szeptember hó 17-én Pécs szab. kir. város. (69 szóval 29 ellen)

Szeptember hó 18-án Udvarhely vármegye. (134 szóval 4 ellen.)

Szeptember hó 18-án Szatmár vármegye. (Egyhangulag.)

Szeptember hó 22-én Zemplén vármegye. (A bizalmatlansági indítványt 224 szóval 92 ellenében elvetették)

A kormány kineveztetését tudomásul vették:

Junius hó 28-án Miskolc város. (Egyhangulag.)

Julius hó 5-én Székesfehérvár szab. kir. város. (Egyhangulag.)

Augusztus hó 31-én Esztergom vármegye.

Szeptember hó 11-én Zala vármegye

A Szemző-család és a Zombor és Vidéke.

Reflexiók e. y vezércikk nyomán.

„Spectator“ a Z. és V. multszámában vezércikket irt a bácsmezei Andrásy pátról, amelynek összesen két lapja akad. A cikk folyamán helyes megállással mutat arra a körülményekre, hogy miért se nem oszt se nem szoroz Bács megyében a nagy hűhóval össze trombitált alkotmánypárt.

Mert a Szemző család egyéni varázsa nem enged éket ütni a megyei munkapárt egységes soraiban. Ezt a tényt legilletékesebben a Z. és V. levezeteli ki, minthogy a néhai Szemzők leginkább vetek részt ennek megalapításában. Ennek története harminc év eltölte, vezethető vissza.

Október folyamán lesz immár 32 esztendeje, hogy lapunkat dr. Molnár Gyula, akkor zombori, most jó hírnevű budapesti ügyvéd megalapította. Két éven keresztül mint társadalmi lap jelenhett meg csupán a Zombor és Vidéke, amely így is kulturmissziót teljesített az akkori áldatlan viszonyok között. A lüktető pártzenvedély azonban hamarosan politikai lapot teremtett belőle. A mérsékelt 67-es ellenzéknek nem volt lapja és így gondoltak mindjárt az elterjedt Zombor és Vidékére. Hama-

rosan megalakult a szerkesztő bizottság, amelynek elnöke néhai Szemző Gyula lett. A szerkesztő bizottságnak ma már csak egy tagja van életben és ez Kozma László, aki a 67-es eszméknek még ma is buzgó bajnoka.

A Szemző család sajtószeretele más téren is megnyilvánult. Időben Szemző István nagybirtokos tette le az 1848. XVIII. tc. által megkívánt 5240 pengő forintot kaucióként a Zombor és Vidéke részére. Meg kell jegyeznünk, hogy időben Szemző István még most is lapunk leglelkesebb olvasói közé tartozik és a lap megjelenésének napjain nem hiányzik reggelije mellől régi kedvenc újságja.

Nagyműveltségű néhai Szemző Mátyás pedig, jelenlegi közszeretletben álló főispánunk édes atyja nem egy cikkevel tüntette ki lapunkat és így emelte addig nem ismert arányban szellemi nivóját. És mult az idő, a lap napról-napra gyarapodott a Szemző családban nyert erkölcsi támaszték és a sajtó iránti lángoló szeretetük által. És amit a sajtó szeretetében ápoltak az öregek, az érlelkes hagyományként szállott át az ifjabb nemzedékre Szemző István jelenlegi főispánunkra, és Szemző Gyula volt bajai főispánra, akik a megye jelenlegi társadalmi és politikai életének legelső tényezői és irányító faktorai.

VÁROSI ÜGYEK.

□ **Pályázat.** Zombor sz. kir. város tanácsa az elhalalozás folytán üresedésbe jött és a X. fizetési osztály 3-ik fokozatának megfelelően évi 2000 korona fizetéssel és 720 kor. lakbérilletményel javadalmozott városi lejtromozói állásra s az ennek betöltése folytán esetleg megürülő egyéb állásokra is pályázatot hirdet Felhívatnak a pályázni szándékozók, miszerint az 1883. évi I. t. c. ben előirt minősítéseket és eddigi alkalmatlanságukat igazoló pályázati kérvényeiket f. évi szeptember hó 30-ig bezárólag kamjonkai legfő. Szemző István főispánhoz terjeszték be.

□ **Hirdetmény.** Zombor sz. kir. város törvényhatósági bizottsága f. évi szept. 23-án tartott rendkívüli közgyűlésében fenti számú határozatával az anyakönyvvezető-tanácsnokai állásnak átszervezését elhatározván, ezen határozat f. évi szept. 25-étől számított 15 napon át a városi kúrhivatalban közszemlére kitétetett, ott a hivatalos órák alatt betekinthető és ellene feltevések ugyanezen idő alatt a városi tanácsához címezve benyújthatók.

□ **Pályázati hirdetmény.** Zombor városnál megüresedett két gyalog és a netán megüresedett gyalog és lovas rendőri állásokra pályázatot hirdetek s felhívom azokat, kik ezen évi 700 kor. kezdő (s 1000 koronáig emelkedhető) fizetéssel 320 kor. lakbérrel, 40 kor. oszmapénzzel, természetbeni ruházzal és felszereléssel

a lovasrendőr ezenkívül 240 kor. lótarítás és évenként megszavazni szokott 120 kor. ideiglenes póttalálánnyal javadalmozott állást elnyetni óhajtják, hogy saját kezűleg irt — orvosi bizonyítvánnyal, hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal, a családi viszonyokat, nyelvismeretet igazoló és egyéb okmányokkal — felszerelt pályázati kérvényüket Hauke Imre polgármester úrhoz címezve alulírott főkapitánynál legkésőbb 1913. évi október hó 3. napjáig adják be. A kinevezésnél az 1873. évi II. toz. értelmében az igazolványos altisztek elsőbbségben részesülnek. A pályázók 1913. évi október hó 5. napján délelőtt 10 órakor a főkapitánynál személyesen tartoznak bemutatkozni. Az ezen állásra kinevezendő egyén 3 havi próbaidő után — ha ezen idő alatt megfelelő előmenetelt és magatartást tanúsított — lesz véglegesen kinevezve. A próba idő alatt a javadalmozás utólagosan s havi részletekben történik. Listyevits rendőrfőkapitány.

□ **Pályázati hirdetmény.** Zombor sz. kir. város tanácsa a Paracetits Agátha-féle ösztöndíj alapítvánnyal 1913/914. tanév első felétől üresedésben levő és évi 180 koronával javadalmozott egy ösztöndíjas hely betöltése céljából ezenel pályázatot hirdet. Az alapító levél értelmében ezen ösztöndíjra néh. Paracetits István, Lőrincz, Dániel, Fülöp és Tádé férfi ágon egyenes leszármazói közül azok tarthatnak igényt, akik valamely fő vagy középiskolát, vagy ezzel egyenrangú tanintézetet látogatnak és jó tanulmányi előmenetelt és kifogástalan erkölcsi magaviseletet tanúsítanak. Felhívatnak emellett, hogy a fenti körülményeket igazoló okmányokkal, valamint az utolsó tanévről szóló tanulási és a folyó tanévben is előmenetelüket kellő módon igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérvényeiket folyó évi október hó 15-ig bezárólag ezen városi tanácsnál nyújtsák be.

HÍREK

Levelek egy asszonyhoz.

Asszonyom, Ön kinéz az ablakon és látja, mint keringenek a vörös falevelek tévován, fáradtan, mindig lejjebb és lejjebb halott testvéreikhez, mint csófolgatja az avart a langyos napsugár és néha mint borzolja fel a hűvös szellő... Osz. És ez a gyönyörű, szomorú hervadás végigömlik az életen, fakulnak a színek, valami puha, tompaszínű harmóniába olvad bele minden a fák, mezők és könnyes alkotnyatok. A kurta ebédutánban hosszú árnyékok mozognak, pihennek, nyújtózkodnak, a bronzheleűtű verőfény erőteljű aranyozza be a konturokat, de csakhamar jön a homály és orozva, vad öléssel roppantja össze a tisztavirág életű délutánt.

Osz van csókos asszonyom, és valami kedves szomorúság mindenfelé Szurtos gyerekek szaladnak ki az iskolából, az első órák, az új tantárgyak poezisa, a táskában, a hónalj alatt összesimulnak a friss-illatú, újkötésű könyvek, melyekben valamikor édes borzalommal lapozgattunk: „Juj, ezt mind meg kell tanulni!“ Új iskola vagy magasabb osztály, csomó új képzet s olyan furcsa, olyan érdekes mindezzel megismerkedni. Ajándék noteszbe vezetjük a feleleteket, új irkákba írjuk a

Wotan

Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótzálas lámpa. Huzott drótzállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemelési üzletekben, villanytelepeken és a MARGY SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körút 36. Gyár-utca 10.

dolgozatokat, karcsú szöfuzetbe a latin szavakat. Van kövér radírunk, kettes és hármas ceruzánk meg kis üveg tussunk, van boldogságunk, naivságunk, unalmas leckénk és sok apró örömrünk.

Ebédután kimegyünk a csatornapartra gyujtoványfüvűt, vénasszonyok nyara tapad sima arcunkra, szőlőt uzsonnázunk kenyérrrel és kóborlás közben titokzatos ravatalszaggal találkozunk. Az alkonyattal együtt szökünk be a városba, kicsi szobánkba, ahol ég már a lámpás és vár már a könyv, a kertben virágoznak a mályvák és az őszi rózsák... És mennyi minden jut még eszembe és mennyi minden történt évekkel, öszökkel ezelőtt.

st. k.

* Uj zombori albiró. Dömötör Győző dr. zombori törvényszéki jegyzőt, Dömötör Pál ny. kir. ítélőtáblai bíró fiát, a zombori kir. járásbíróshoz albiróvá nevezte ki a király. Érdekes véletlen, hogy Dömötör Győző dr. ugyanazon járásbíróshoz kezdte meg bírói működését, melynek atyja, az érdemes jogász és író évenként át vezette a tételt.

* Áthelyezett pénzügyi titkár. Müller Gyula dr. zombori pénzügyi titkárt saját kérelmére az egri kir. pénzügyigazgatósághoz helyezte a m. kir. pénzügyminiszter.

* Egyházmegyei hírek. Az érseki hatóság Herceg Mihályt Kunbajára, Schwarz Antal Recgőcérre tanítóknak, Törőcsik Kálmánt pedig Mozsorra kántortanítóknak nevezte ki.

* Lelkész áthelyezés. A dunamelléki ref. püspök Klepp Péter torzai segédlelkész Újvidékre helyezte át, Horváth Lajos újvidéki református segédlelkész pedig megbizta a torzai ref. egyház adminisztrációjával.

* Áthelyezés. Bács-Bodrog vármegye főispánja Kuloncsics Viktor tb. főszolgabíró Apatinba helyére pedig Pavlovits Fedor apatinai tb. főszolgabírót nevezte ki illetve helyezte át.

* Alispánunk tanulmányúton. A vármegyei tisztviselő országos egyesülete igazgatójának, Horváth József volt országgyűlési képviselőnek kezdeményezésére, az ország számos törvényhatóságából sok tisztviselő megy tanulmányútra Poroszországba, hogy az ottani mintaszabványt tartott közigazgatást közelebbről megismerje s aztán az ott szerzett gyakorlati tapasztalatokat itthon, a saját hatáskörében értékesítse. Bács-Bodrog vármegye tisztviselői közül a központból, Scultéty Ferenc alispán és Tarczay Dezső zombor-járási főszolgabíró vesznek részt az érdekes és hasznos kiránduláson. A porosz belügyminiszterium értesítette Sándor János belügyminisztert, hogy örömmel áll a tanulmányozók rendelkezésére és gondoskodni fog a kellő fogadtatásokról. Horváth József dr., az országos egyesület igazgatója már Berlinbe utazott. A tisztviselők

23-án indulnak el Budapestre és tíz napig időznek Poroszországban, hogy a járási szervezeteket megismerjék.

* A veszekedő szomszédnak. A »Bácsmezei Függetlenség« című hetenként kétszer kiadott nyomtatványról voltak bátrak megírni, hogy megérett a betiltásra. Haragos kedvében ezert — a sanda mézárós módjára — megint Hauke Imre polgármester felé sujt az ellenzéki ujság, akinek pedig — Isten szentuccsa a leglátványosabb vonatkozása sincs a mi multkori cikkünkkel. Az undorérzés, mely legutóbbi cikkünkben megnyilatkozott, polgármesteri sugalmazás nélküli kifejezője volt minden jóérzésű embernek, akik itt Zomborban régen elfordulnak már a »B. F.« bakonyi stílusától. Nekünk nem szokott sem polgármester sem senki más cikket inspirálni, ezeket csakis igazság érzetünk és a jó ízlés diktálja.

* Kinevezés. Az igazságügyminiszter Dr. Aradszky Demeter ügyvédjelölt újvidéki lakost az újvidéki kir. járásbíróshozhoz helyezte ki.

* A közjegyzői kamara elnöke. A szegedi közjegyzői kamara, melynek keretébe Zombor város is tartozik, f. hó 8-án Szegeden a kamara elnökévé Mezey Zeigmond kir. tanácsos, kulai kir. közjegyzőt, a kamara eddigi elnökét újból elnökké választotta.

* Iparosok sürgős figyelmébe. A zombori ált. Ipartestület ismételtén felhívja az úton munkaadó tagjait, hogy tanoncaikat, az iparostanonciskolában mielőbb irassák be, mert záros határidőn belül a be nem írott tanoncok mesterei a feljelentésre meglesznek büntetve. Úgyisint figyelmezteti a testület tagjait arra, hogy a tanonciskolai tanításokra pontosan meg nem jelenő tanoncok igazolatlan mulasztásaik után szintén büntetve lesznek.

Steckenpferd liliomtejszappan

Bergmann & Co. Tetschen a/E. elérhetetlen hatám szepők eltávolítására és nélkülözhetetlen szer arc és bőrápolásra, mit számtalan elismerő levéllel bizonyíthatunk. Gyógytárakban drogériákban, illatszert és fodrász üzletekben 80 fillérért kapható. Szintgy párhallan hatású női kézapszó a Bergmann, Menera liliomkrémje, mely tabusokban 70 fillérért mindenütt kapható.

* Szabadka új törvényháza. Kedden Vadász Lipót államtitkár Szabadkára érkezett, hogy az ottani törvényszéki épület újjraépítése ügyében az illetékes körökkel tárgyaljon. A látogatás eredm.

nyéről tudósítók a Fővetkezőkben számol be: Vadász Lipót államtitkár, a szabadkai törvényházban szerzett tapasztalatai után teljes egészükben méltányolta azokat az okokat, melyek az ódon törvényszéki épületet a modern igazságügyi szolgáltatás céljaira alkalmatlanná teszik s a szemle után tartott tanácskozáson pozitív megállapodás jött létre, hogy a rozott törvényszéki épületet rövidesen új és méltóan díszes palotával cserélik fel, amelyben szükségleteikhez mért teret nyernek a manapság összuszult hivatalok. Szabadka tehát új törvényszéki palotát kap, amelynek költségei a mai megállapodás szerint a város előlegezi az államnak.

Fog-Krém

KALODONT

Szájviz

* Mayer Béla emlékezete. A Bácsiszaavidéki r. kat. Tanítóegyesületnek Zentán tartott közgyűlésén Losonci Antal óbecsei tanító, egyesületi jegyző tanügyi jelentésében megemlékezett boldogult Mayer Béla püspökről, az egyházmegyének egykori nagynevű főtanfelfelügyelőjéről. Jelentette, hogy a Bácsiszaavidéki r. kat. Tanítóegyesület mozgalmat indít, hogy Mayer Bélának, a kaalosi Tanítók-háza fejlesztőjének és legnagyobb jötevőjének szobrot emeljenek a Tanítók-háza kertjében.

* Villanytelep Baján. Bajáról jelentik: Baja város törvényhatóságának szombati közgyűlése villamostelet létesítését határozta el. Az aszfaltozás tekintetében kimondta a város, hogy ezidő szerint nem aszfaltoz.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált

tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutnál
tüdőgyulladások után., Egészséges tüdők erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

* Véres párbaj. Az elmu't héten váro-unkban hosszú idő után ismét áldozott két felnőt férfiú a középkorból reánk szakadt szégyenletes társadalmi szokásnak, a párbajnak. Hetesheimer Ede postatiszt és Lombos Albert tanító állottak ki egymással, hogy vérel mossák le a beületesen ejtett foltot. -- Szinte emberhez nem méltó dühbel támadtak egymásra és a bandage-t keresztülívágvá össze-vissza ka szabóltak egymást. Nagy, éles karddal akarták reparálni a meg-tépedesett becsületet, s végül is a megjelent orvosok kényserülték apró kis tükkel összevarrni a cafatokból álló testet. A rendőrség, sajnos, már elkésve érkezett a színhelyre és így nem volt már más teendője, mint a jegyzőkönyvet felvéve, az eljárás folyamatba tenni. Remélhetőleg a bíróság méltó büntetést szab ki a szereplőkre, mert csak így lehet elejét venni e középkorba illő, csúf szokás továbbterjedésének.

* Halálra gázolta a vonat. Szerdán reggel a szondi állomásról Zomborba akart utazni Gál Kosaras Mária zombori napszámosnő. Beszálláskor az induló vonat kerekei alá került, amelyek ballábát többli elmesztették. A súlyosan sérült asszonyt a vasuti személyzet részcsitette első segélyben, Zomborba szállították, de a kórházban, mielőtt a rendőrség kihallgathatta volna, meghalt. A vizsgálat megindult, hogy kit terhel a felelősség az asszony haláláért.

* A szabadkai ügyvédi kamara. Dr. Gyurgyev Bosko Tivadar ügyvédet Titel, dr. Kerekes István ügyvédet Temerin, dr. Szelezák Rezső ügyvédet Ujvidék székhellyel az ügyvédek lajstromába folytatólag felvette, ellenben dr. Pál Andor bajai ügyvédet önkéntes lemondása folyán törölte és az irodájához tartozó iratokat dr. Biró Aladár bajai ügyvédnek adta át.

* Jegyző jubileum. Szalay József Paripás közseg érdemes jegyzője e hó 15-én ünnepelte 25 éves szolgálati jubileumát. A közseg lakóisai nagy óvációban részcsitették jegyzőjüket.

* Lemondott a zentai függetlenségi párt alelnöke. A zentai függetlenségi párt alelnöke, Mester Andor, Orbán Károly elnökhöz intézett levelében bejelentette tisztségéről való lemondását. Mester azon vádak miatt mondott le, amelyekkel őt a zentai másfél milliós kölcsön megkötése körüli eljárásáért vádolta meg egy zentai lap.

* Magyarkanizsa az alkohol ellen. Magyarkanizsán nagy népgyűlést tartottak a napokban az alkoholizmus ellen. Határozatot hoztak a vasárnapi korcsmai záróráknak sürgős behozatala mellett.

* Elmaradt zarandoklat. A Katholikus Népszövetség által tervezett római zarandoklat újból elmarad. A rendezőség tavaszkor a pápa betegsége miatt, most pedig a kolerára való tekintettel kénytelen volt a zarandoklattól elállani.

SALVATOR

kiváló bor- és lithiumos gyógyforrás vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, czukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatású. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható dsványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES ÁGOST Szinze-Lipóczi Salvatorforrás-vállalat Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

* Gyerekek a moziban és a színházban többet nem jelenhetnek meg még szülői felügyelet mellett sem. A belügyminiszter — állítólag — kibocsájt egy rendeletet, amely szerint 16 éven aluli gyermekek mozi és színházi előadáson nem jelenhetnek meg, kivéve, ha a részleki gyermekelőadást rendeznek.

* Frigyes főherceg Bácsme-gyében. Frigyes főherceg nejjével, Izabella főhercegnővel és fivával, Albrecht főherceggel a napokban a Herczegszántó határában levő Karapincea nevű vadászterületre érkezett, ahol napokon át szarvasokra vadászott. A vadászat jól sikerült.

* Telefon. A baja—bezdán—zombori h. é. vasutvonal mentén fekvő közsegokban a telefon megnyílt. Tíviratok leadására is a telefont fogják e közsegokban felhasználni.

* A Hungária-fürdő — tekintettel a közelgő zsidó ünnepekre — szerdán délelőtt uzak részére, délután pedig nők részére lesz nyitva.

* Kinevezés. Az igazságügyminiszter előterjesztésére a király Csorba Sándor szabályi járásbíróági jegyzőt a titeli járásbírószághoz albróvá nevezte ki.

* A téli menetrend, mely folyó évi október hó 1-én lép életbe, a nyári menetrenddel szemben csak két változást tartalmaz a szabadkai üzletvezetéséhez tartozó vonatokra. A baja—bezdán—zombori vonalon a Zomborból jelenleg d. e. 8.57-kor induló vonat d. u. 12 óra 35 perc-kor fog indulni és a nagyfény —csantavéri vonalon az éjjeli vonatpar megszűnik.

* A jegyző-gyakornokok nyilvántartása. Eddig a jegyzői pályára készülő jegyzőgyakornokokot az alispánok tartották nyilván és a gyakorlati idő leteltével a községi előljárásnak a gyakorlati idő tartamáról szóló bizonyítványát az alispánok hitelesítették a nyilvántartás alapján. A közigazgatási tanfolyamok reformjával kapcsolatosan ez a rendelkezés megváltozott olyformán, hogy ezentul a nyilvántartásokat a fősolgabírák vezetik s ugyanők hitelesítik a gyakorlati időről szóló előljárási bizonyítványokat is. — Azoknak a jegyzőgyakornokoknak a bizonyítványait, akik az új rendelkezés életbeléptetése idején már hosszabb-rövidebb gyakorlati idővel rendelkeztek, az alispánok és fősolgabírák közösen hitelesítik, kiki a saját nyilvántartása alapján.

* Orvoshiány. Szabadka városa pályázatot hirdetett a nagyfény orvosi állásra, de egyetlen egy pályázó sem jelentkezett.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészséjükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillert többet kiadni:

Clubspecialité
120 Lap 20 fillér
70 " 12 "
Adoboz (100) hüvely 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyk és lapocskák bronz- és szinnyomást valamint sziradék: úgynevezett Ambro: nélkül vannak, de minden lapocskában is hüvelykben lenni van viznyomással a négygyes és a gyáros alúrása „Modiano”

Főraktár Zomborban: Özv. Hennings Frigyesné m. kir. dohány- és szivar-különlegességi árudájában.

* Sztapár közsegben is megnyílt a telefonállomás néhány előfizetővel.

Hurut, rekedtség, köhögés ellen legjobb a világhírű

Menthomol

Páratlan kellemes és jóízű BOMBONOK. Gyors és biztos hatásuk, az étvágyat nem rontja. Minden gyógyszerárban és drogeriában kaphatók. — Egy doboz ára 40 fillér. — Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol” szóra, melynek minden dobozon az itt látható 4 gnóm figurával rajta kell lennie.

Gyár és fősztétküldés: **EGGER A. FIA,** osász. és kir. udv. szállító, **Bécs.**

* **Az egységes levélpórtó.** Az egyes államok különböző pénz- és mértékrendszere s azoknak árszámítása nagyon komplikált, megnehezíti a hivatali gyors lebonyolítást, sőt a járlatlan publikum ebből érzékeny kárt is szenved. Azért ezen a téren is odairányul a törekvés, hogy minél nagyobb területen egységes rendszert teremtsenek. A brit kereskedelmi kamarák is foglalkoztak ily kérdéssel s hozzájárultak az egységes nemzetközi levélpórtóhoz, mely 10 centime-os (kb. 10 fillér) lenne és legalább az európai államokban kellene, hogy bevezetessék.

* **Bácsföldvár nem kap szeszkontingenst.** Bácsföldvár községének birtokosai múlt évben megalakították szövetségi alapon a mezőgazdasági szeszgyárat, de miután későn adták be kérvényüket, nem kaptak szeszkontingenst. — Erre népgyűlést tartottak, melyen elhatározták, hogy küldöttséget menesztenek a kormányhoz és kérik fogják a szükséges kontingenst.

* **A rendőrség államosítása.** A belügyminiszteriumban már teljesen elkészült a vidéki rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslat, amely előreláthatóan minden más közigazgatási reform előtt még novemberben a Ház elé kerül. A javaslat legfontosabb rendelkezései a Magy. Táv. szerint a következők: A városokban is szerepe jut a csendőrségnek, amelyet megfelelő módon szaporítanak s a csendőrség lesz ezután a karhatalmi kézenlét. Ezenkívül a nem törvényhatósági joggal felruházott városokban a csendőrök lesznek a nyomozó közegek is. A városokban rendőrkapitányok, a járásokban járási rendőrkapitányok lesznek a rendőri szolgálat élén, azoknál minden megyének és önálló városi törvényhatóságnak rendőrfőkapitánya lesz. A kir. táblák székhelyén a rendőrkerületi felügyelők fognak működni, akiknek hatásköre alá tartoznak a megyei és városi főkapitányok. Az új törvény a rendőrbíráskodás terén is gyökeres reformot hoz, amennyiben minden kihágási ügyben nem az alispán és városi tanács, hanem a kerületi kapitány fog ítélkezni.

(**Minden-alapvizsgára,** szigorlatra, ügyvédi vizsgára készült jelölt forduljon tanácsért és utbaigazításért a Dr. Dobó Jogi és Ügyvédi Szemináriumhoz, mielőtt a készülést megkezdené. Feltétlen szüksége van minden jelöltnek bevezető tanításra, szakserüi utasításra és magyarázatra. Ennekül a tankönyvekből készülve az anyag előtte nehezség elv és szabálytömeg. Az intézet fokozatosan bevezeti az illető vizsgai tárgyakba. Szorosan alkalmazkodik a tanárok kérdései módjához és felfogásához. Az intézet utján eléri a célt, rövid idő alatt elkészül, biztosítja vizsgája sikerét, tudása a vizsga-területteljének mindenben megfelel. Vizsgájára teljeslegesen nem tanul. Ami fontos, az intézetünkben nyomatékosan lesz kiemelve. Otthonkészülők számára rövid; összefoglaló jegyzeteink vannak; mindenkori a vizsgaviszonyoknak megfelelők. Az intézet díjmentesen küldi a Jogi vizsgák letétele című és az ügyvédi vizsgára vonatkozó kiadványát. Néhány előadást mindenki díjmentesen hallgathat végig a módszer megismerése végett. Felvilágosítás és eljárás mindennemű egyetemi és vizsgaügyben díjmentes. Levélbeli megkeresések e címre küldendők: Dr. Dobó Jogi- és Ügyvédi Szeminárium Kolozsvár, Bolyai-utca 3.

(**Fényképezési készülékek műkedvelőknek.** Mindazoknak, a kik a fényképezést, e legvonzóbb és mindenki által könnyen megtanulható sport iránt érdeklődnek, ajánljuk az A. Moll cégnek (Bécs, I. Tuchlauben 9, cs. és kir. udvari szállító) 1854 óta fennálló fényképezési eszközök különlegességeit áruházát, amelynek képes árjegyzékét kívánatra szívesen küld el bérmenten a czég.

IRODALOM.

* „Az Ujság.“ Bíró Lajos, Bródi Sándor, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor, az írők és újságírók színe-java írják a legjobban szerkesztett, teljesen független, legelterjedtebb és legnagyobb magyar napilapot: Az Ujság-ot. Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“, „Automobil“ és „Sport“ melléklet. Felelős szerkesztő: Gajári Ödön. Szerkesztőtárs: Dr. Ágai Béla. Előfizetési árak: Egy évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 kor. 40 fillér. Egyes példány ára ünnep- és vasárnapokon egyformán 10 fillér. — „Az Ujság“ terjedelme rendszeresen 32—36—40 oldal. Vasár- és ünnepnapokon 80—100—200—280 oldal. — Megrendelő-cím: „Az Ujság“ kiadóhivatala Budapest, VII. ker., Rákóczi-út 54. szám.

— *A Világ* egyike a legjobban, legérdekesebben és legfrissebben szerkesztett napilapoknak. Pártoktól teljesen függetlenül harcol a társadalom új megalapozásán. Törhetetlen meggyőződéssel száll szikra a szociális állam egyedüli megteremtőjéért az általános, egyenlő, titkos szavazati jogért. Küzd elsztant a felekezeten állami oktatásért, a szekularizációért és minden olyan eszméért, mely a haladást viszi előre. Munkatársai között vannak az új Magyarország szellemi vezérei, irodalmi világunk legelőkelőbb képviselői, akik ragyogóan tollal szállnak szikra a demokratikus haladás igazságaiért. Aki szereti és szívón hordja a haladás ügyét, fizessen elő a Világ, hogy a lapnak egyre növekvő táborát új erőkké gyarapítsa. Október 1-én új évnyelvedbe lép a Világ. Előfizetési ára egy évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2/40 korona. Tanítóknak és kishivatalnokoknak kedvezményt ad a kiadóhivatal. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V. ker., Gyár-utca 4. szám alatt.

— *Páratlan népszerűség.* Az a népszerűség, melynek a Pesti Hirlap, radikális szabadelvi, ellenzéki napilap ma széles Magyarországon, sőt a külföldön élő magyarok közt is örvend, igazán páratlannak mondható. Bizonyítja ezt többek közt az is, hogy mióta a kormány a magyar államvasutak pályaudvarain nem engedti árusítani, azóta 30 ezerrel több példányban nyomják, úgy, hogy ma naponta 150 ezer példányban jelenik meg Szédületés szám, melyet nálunk még az olcsó boulevardlapok sem értek el. A Pesti Hirlap ma nemcsak legterjedtebb, de legnagyobb lapja is Magyarországnak. Napról-napra 16—24 oldalal többet ad, mint más lapok. Amellett a legjelesebb írók csoportjának körülötte. A Pesti Hirlap egyik közelebbi héten tárcát hozott Molnár Ferenc, Gárdonyi Géza, Szomaházy István, Heltai Jenő, és Móricz Zsigmond tollából; tehát egy héten öt olyan írótól, kiknek tárcáival más lapoknak az ünnepi számaiban találkozhatunk. S hol van még rendes tárcáiroknak egész serege: Abonyi Árpád, Szini Gyula, Porzolt Kálmán, Szász Zoltán, Murai Károly, Lux Terka, Bokor Malvin, Vay Sándor, Szabóné Nogáll Janka, Pakots József, Diplomata, Pásztor József, Tömörkény István, stb. stb. A Pesti Hirlap külön kedvezményeket is nyújt előfizetőinek; a Divatszalon c. kitűnő divatlapot kedvezményesen áron rendelhetik meg és karácsonyi ajándékként kapják a Pesti Hirlap nagy képes naptárát.

A Pesti Hirlap Naptárát az 1914-ik évre, gazdag szépirodalmi, ismeretterjesztő és közhasznú tartalommal, minden új előfizető is ajándékként kapja, aki legalább október óta előfizetője lesz a lapnak. A Pesti Hirlap előfizetési ára egy óra 2/40, két óra 4/80 korona, október-decemberi negyedévre 7 kor. A Divat-Szalon című gazdag tartalmú divatlapal együtt negyedévre 9 korona 50 fillér. — Az Érdekes

Ujság című pompás kiállításra képes hetilappal együtt negyedévre 9 korona 80 fillér. A Pesti Hirlap kiadóhivatala, hova az előfizetést legelőszérűbb postautalvánnyal beküldeni, Budapest, V. ker., Váci-körút 78. sz. alatt van.

— *A „Darwin“* Dr. Fülöp Zsigmond népszerű természettudományi folyóirata a most megjelent 15-iki számmal érte el fennállásának első évfordulóját. Ez alkalomból jelti a szerkesztőség a „Darwin-Könyvtar megindítását, melynek füzeteit az előfizetők ingyen mellékletül kapják. — A folyóirat első cikke a világhírű Carrel tollából való, aki a kötőszövetek mesterséges tenyésztésével foglalkozó kit sérelmet ismerteti. Dr. Hillebrand Jenő a „barlangkutatók“ céljait ismerteti. Az új néptápszerc. cikk a keleten nagyon elterjedt sozja-babról szól. Az ideai londoni orvoskongresszusról szóló alapos beszámolóban kívül, még egy rendkívül érdekes cikket olvasunk e számban; az élveboncolás az ókori orvostudományban. — A hetenként megjelenő, gazdagon illusztrált kitűnő folyóirat előfizetési ára a Darwin-könyvtár négy füzetével együtt fél évre 5 kor. Mutatványszámot küld a kiadóhivatal Budapest VI. Andrási-ut 60.

— *A gyöngessivú király.* Herceg Ferenc szimbólikus, mély értelmű gyönyörű elbeszélése disziti az Uj Idők legújabb számát, amelyben Horkayné is megszólal e héten és ötletesen cseveg az aktuális eseményekről. A „*“ mög rejtőző szerző folytatja érdekes társadalmi regényét, melynek címe „Edith“. Cholnoky Jenő pompás képekkel tarkított cikke a Yellowstone park csodáiról tájékoztat. Lakatos László és Kilenyi Gyula elbeszélései, Török Gyula genre képei, cikk a piaristák lerombolás alá kerülő házáról, Szabolcs Mihály és Farkas Imre versei, stb. teszi változatossá a lap szövegrészét. Az illusztrációk gazdag sorozata beszámol a legutóbbi eseményekről. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 5 korona szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VI. Andrássy ut 16. szám alatt van.

— *A „Hadsereg“* képes katona folyóirat, (mely már 10 év óta küzd a fegyveres erő népszerűsítése érdekében) f. é. 16. száma a szokott diszes kiállításban, igen érdekes bő tartalommal, szebbnél szebb képekkel tarkítva jelent meg. Az élénken szerkesztett lap, mely egyike a magyar családok és katonák kedvenc lapjának, különösen alkalmas tartalékos tisztjeink számára. Előfizetési ára negyedévre 3 korona, egyes száma 60 fillér és minden könyvkereskedésben kapható.

— Alapítottott: 1801. évben. —

A kolerin ellen
a legjobb óvszer az igen érett önémes

Ménesi vörösbör,
melyből Magyarországon a legnagyobb készlettel rendelkezem, vizszenaménleg egész az 1868-iki híres évfolyamig.

Árlappal és mlntával kívánatra
szívesen szolgálók!

Teljes tisztelettel:

Domány József,
cs. és kir. őfelsége a szász király, a szerb király, ugymint Őfőnsége Károly Tivadar bajor herceg udvari szállítója, szőlőtulajdonos és bornagykereskedő

ARADON.

NYILTTÉR.*)

Ezennel közhírré teszem, hogy Az Első Zombori Kenyérgyár cégem alatt vezetett üzletemben alkalmazott Frank Miksa nem üzletvezetőm, még az üzlet körében eső és feldolgozásra szánt áruknak hitelbe vásárlására sincs jogosítva. Ennél fogva nevezett alkalmazottam által hitelbe vásárolt, illetve vásárlandó áruk vételárát kifizetni hajlandó nem vagyok és sem különösen, sem hitelügyleteimért felelősséget nem vállalok, és minden kötelezettséget magamtól elhárítok.

Első Zombori Kenyérgyár tulajdonosa:
Glück Samu.

*****
Fay valódi sodeni ásványpasztillája
*****
a Tannus-hegységben levő Soden fürdő III. és XVIII. forrásból készül, a melyek évszázadok óta köhögés, rekedtség és gégehurut ellen kitűnően beváltak. Utánzatot utasítson vissza. Egy doboz 1.25 korona. Mindenütt kapható.

Évszázadok óta ismert
MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égvíz
SAVANYUVIZ
A dugó egérese segít gyógyító tényező Karlsbad, Marienbad, Franzensbad stb. kuráknál; mindig ténylesen bevált.

Raktár Zombor részére: Weidinger S. és Sz. urnál.

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Gép-üzletben

ügyes szakmabeli egyén, ki utazik is,

jól jövedelmező állást nyer.

Cim a kiadóhivatalban.

lehet beszerezni: kifogástalan minőségű Gyümölcsfaanyagokat Gyümölcs és Sétányfákat Sima gyökeres és oltott SZŐLŐVESSZŐKET. Árjegyzékét ingyen küldöme

FISCHER és Tszai
faiskolák és szőlőoltványtelepek
Tulajdonosok: dr. AMBRÓSI M. és Fischer L. örökössei.

A palánkai járás főszolgabírájától.

ad. 2681./kig, 1913. szám.

Pályázati hirdetés.

Bics-bodrog vármegye palánkai járásában Szilbács székhellyel rendszeresített és lemondás folytán megüresedett **szilbács-parragi körorvosi állásra** egyrészt a pályázók elégtelensége miatt, másrészt az időközben változott körülményekre való figyelemmel — az orvosi kör egészségügyi bizottságának javaslatára újabb pályázatot hirdetek, és felhívom a pályázói óhajtokat, hogy az 1908. évi XXXVIII. t. c. 7. § ában előírt képesítéseiket és eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi **október hó 15-éig** hozzám nyújtsák be.

Az állás javadalmazása: évi 1600 korona törzsfizetés, 800 koronáig emelkedhető és nyugdíjba beszámítandó 200 korona ötödéves korpótlék és a szabályrendeletig megállapított rendelési-, fuvar- és egyéb díjak-, továbbá természetbeni lakás Szilbács községében, végül Szilbács község részéről évi 1000 korona személyi pótlék.

A községben gyógyszerár nem lévén a megválasztandó körörvos az 1876. évi XIV. t. c. 135. §-a értelmében az alispán engedélyével gyógyszerárt tarthat.

Megjegyzem, hogy a természetbeni lakás-ül szolgáló — a ozónnak és követelményeknek mindenben megfelelő, orvosi rendelővel és váró szobával bíró épületet, Szilbács községe csak folyó évi augusztus havában vette meg, s ugyanakkor szavazta meg az évi 1000 korona személyi pótlékokat is, úgy hogy a vonatkozó képviselőtestületi határozatok még törvényhatósági jóváhagyást igényelnek.

A körörvos székhelye Szilbács község (3313 lakóssal) és a körhöz még Parrag nagyközség (1500 lakóssal) a székhelytől 5,8 km. távolságra.

A választás kitűzése iránt külön fogok intézkedni.

Palánkán, 1913. évi szept. hó 10-én.

Zsigmond János
főszolgabíró.

6591/kig. 1913. tzám.

Pályázati hirdetés.

Szilberek községénél lemondás folytán üresedésbe jött irnok-végrehajtói állásra **folyó évi október hó 15-éig** terjedő határidővel pályázatot hirdetek. Az állás javadalmazása évi 800 korona készpénzfizetés havi előleges részletekben.

Hódság, 1913. szeptember 15-én.

Rumbach Lajos
tb. főszolgabíró.

4275/kig. 1913. szám.

Pályázati hirdetés.

Cservenka községben ujonnan rendszeresített s évi 1000 korona fizetéssel javadalmazott III-ik irnoki állásra, nemkülönben a netán megüresedő s évi 1000 korona fizetés és 200 korona lakbérrel javadalmazott községi végrehajtói állásra pályázatot hirdetek.

Pályázati határidő **október 16.**

Kula, 1913. szeptember hó 17-én.

Dr. BUDAY,
főszolgabíró.

6042/1913. szám.

Pályázati hirdetés.

Járásomhoz tartozó Péterréva községben üresedésben levő községi szülésznöki állásra pályázatot hirdetek és felhívom ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **1913. évi szeptember hó 30-áig** terjesszék be. — A később érkezőket figyelembe nem veszem.

Az állás javadalmazása évi 260 korona havi részletekben kiszolgáltatandó fizetés és a szabályrendeletileg megállapított látogatási díjak.

Óbecse, 1913. szeptember hó 11-én.

Dr. Balaton Gyula,
főszolgabíró.

1901 óta kitűnően bevált **Parkett Linoleum** stb. részére **Kezelése gyermekjáték**

Évente 2-szeri beeresztés elegendő. Kifejezetten szülészeti célra alkalmas. A padló tisztább és világos marad. Mindentíri kapható. Árúveg K. 3. 1/2 vagy K. 1.00. Egyedüli gyártója: L. Lorenz & Co. GmbH. Egy (bármely) fővárosi mérnökörszervezet Bismarckstr. 60. 1. sz. sz. számú Brozura Parketta és Linoleum-éplésről ingyen és bérmentve.

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár
STOWASSER J.

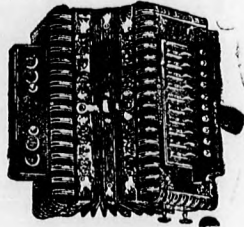
cs. és kir. udvari szállító, színházak, zenedék, hadsereg stb. szállítója, a Rákóczi-tárogató és a Hangfokozógerenda feltalálója

Budapest, II., Lánchíd-utca 5. Gyár: Öntőház-utca 2.

Ajánlja saját gyárában készült húros, vonós, fűvös és ütőhangszereit és azok alkatrészeit, valamint quint tisztá húrokat. Hegedűk 3, 4, 5, 6 főtől feljebb, legjobb felszerelés szerint. — Tárogató részafából, újezűt billentyűvel és iskolával 30 főtől feljebb. — Harmonikák legjobb, erős, elpusztíthatatlan hangokkal 250, 3, 4, 5 főtől feljebb. — Különleges acélhangú hangversenyharmonikák. — Stowasser, a hangfokozó gerenda feltalálója, mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal jobb, erősebb és lágyabb hangot nyer, (biztos siker) hegedűbe javítással 4 ft. — Harmonium világ-hírű, legjobb gyártmány 65 főtől feljebb. Javítások az összes hangszereken, különleges szakszerű pontos-sággal jutányos áron. — Zenekarok teljes felszerelése előnyös feltételek mellett, jutányos áron, elismert jó minőség. — A legtöbb katonai zenekar szállítója.

Magyarország legnagyobb vonós és fűvös hangszergyára. Általánosan a legszolidabb kiszolgálásról elismerve.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

3600/1913. szám.

Pályázati hirdetés.

Bácsbodrog vármegye szablayi járásába kebeleztelt **Zsablya** községében elhalálozás folytán üresedésbe jött **községi végrehajtói** állásra pályázatot nyitok.

Az állás javadalmazása 1000 korona fizetés és 200 korona lakbér.

Felhívom pályázókat, hogy a szabályszerűen felszerelt körvényeiket hozzám **1913. évi október hó 4-ig** annál is inkább nyújtják be, mert a később érkezőket nem fogom figyelembe venni.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Zsablya, 1913. évi szeptember hó 7-én.

Dr. Széchenyi Tamás,
főszolgabíró.

3570/1913. szám.

Pályázati hirdetés.

Az **Ősöv** községben megüresedett **irnoki állásra** pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajlókat, hogy minősítési okmányaikkal felszerelt kérvényeiket hivatalomhoz **f. évi október hó 15-éig** nyújtják be.

Az állás javadalma a községi pénztárból utólagos havi részletekben kiutalványozandó 1000 korona évi fizetés és ugyan-csak a község pénztárából utólagos negyedévi részletekben kiutalványozandó 120 korona lakbér.

Ujvidék, 1913. évi szept. hó 5-én.

Nikolits Izidor,
főszolgabíró.

Segédet keresünk

a kézműári szakmából mielőbbi belépésre jó fizetéssel.
Feltételek: elsőrendű erő, barátságos modor, 30 év körül.

Fényképes ajánlatok címezendők:
Miskolczy Miksa Fiai Eszék I.

MEGNYILT

a főváros legelegánsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb szállodája, a

PARK-SZÁLLODA

Igen fényes éttermeivel és kávéházával **BUDAPESTEN**, a Keleti (Központi) pályaudvarral szemben,
— **Baross-tér 10. szám.** —

GARAI ARMIN

szálloda és a Sorrento-kávéház tulajdonosa.

Ruggyanta bélyegzőket,

rézpecsétnyomót, feltrati táblákat, dombornyomású vignettákat, névjegyeket és levélpapírokat a legjobb kivitelben és jutányos áron készít:

Geduldiger Hugó

ruggyanta-bélyegző és vignetta-gyár
Budapest, VI., Váci-körút 17. sz.

Az ázsiai kolera terjedését csakis a közönség közreműködésével lehet megakadályozni.

Feltétlenül szükséges, hogy minden házban legyen készleten megbízható fertőtlenítő-szer és használjuk azt a mosdóvízhez többször naponta, különösen ha nagyforgalmú helyeken fordultunk meg. A legelőkeltebb fertőtlenítő-szer a

LYSOFORM,

mely tudományosan ki van próbálva és feltétlenül biztosan és gyorsan hat. Előnyei a többi régi szerek felett, hogy olcsó, szagtalan, nem mérgező és a bőrt nem támadja meg. — Eredeti üvege 80 fillér (használati utasítással) és kapható az egész országban minden gyógyszerárban és drogériában. Tegyen vele okvetlen kísérletet. Nagybani fertőtlenítésre (iskolák, vendéglők, vállalatok, hatóságok stb. részére) ajánlatos az igen olcsó nyers-lysoformot kannákban vásárolni.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyára, **Ujpest.**

Tyukszem,

bőrkevényedés, szemölcs 48 óra alatt eltűnik a „CAN NABIN” használatával. Üvege 1 kor., postadíjjal 1.40 kor. Három üveg bérmentve 3 kor.

Excelsior

hintőpor 48 óra alatt elmulasztja a kéz, láb- és hónaljzudást. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1 K 40 fillér. 3 doboz bérmentve 3 korona.

HIZLALÁSRA LEGALKALMASABB
40% phosphorsavat tartalmazó

Takarmánymész.

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizlási súly érhető el. Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovaknál 4°, kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétellel bérmentve.

Kapható mindenütt.

A hol nem lenne raktáron, megrendelhető utánvétellel, vagy a pénz előzetes bekuldása mellett a készítőnél.

Dr. FLESCHE „Korona” gyógyszerár
GYÖR 99.

Kedvelt minőségek: 1203 sz. tucatzaja 6 korona. 1204 sz. tucatzaja 8 korona. Mintagyűjtemény 12 db válogatva 5 kooa.

OLLA gummi a legelső szaktekintélyek által van megvizsgálva és legjobbnak minősítve O gy. s. sz. 3855.

OLLA gummi saját eljárás szerint készítve és törvényileg védve van. O. K. I. K. 25.420 és 35.789 Zomborban kapható:

Tárcsai István, Wamsek Béla, Illin Dezső, Echért István, Mihajlovits István, Nagy Imre.

ÉRTEŚITÉS!

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a Kőbányai Polgári Dupla Malátásör Szent István védjeggyel (barna) — poharankint, naponta friss csapolás — **Zomborban Blazsánik György** vendéglőjében és pa'ackonkint

Ráczits és Czvrkusits cég esemege üzletében állandóan kapható.

Továbbá ajánlunk a mi Kiviteli, Salon, Korona, Gránát (bajor), Malátatáp, Király, Szent István, Kiviteli Mircusik és Barát sörreinket. — Tisztelettel **Gerber Nándor és Fia** Kőbányai Polgári és Obeessi Sörfőzdek egyesült főraktára:

Walter Péter,
vezető, Zombor.

Milliók használják

köhögés,

rekedség, katarrus, elnyálkásodás és görcs ellen a

Kaiser-féle mellkaramellákat

a „3 fenyevel”

6050 közj. hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól biztosítják a biztos eredményt. ::

Csomagja 20 és 40 dl., adagjai 60 dl.-ert kapható **Tárcsai István, Illin Dezső, Schubert I., Mihajlovits István és Vuits István** gyógyszerárakban Zomborban; **Gerbauer E.** gyógyszerárára Bácsa, **Kleiner D.** gyógyszerárarában Bácsoszentiván.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerárakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedüli valódi de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyén, mert a világhírű cég magyarországi képviselője:

Holczer Emil Zoltán, Budapest, VIII. ker., Szigetvári-u. 16. sz.

egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az

eredeti minőség.

BRÁDY-féle

Gyomor-cseppek

ezelőtt Máriacelli cseppek

több min 30 esztendő óta egy beváltak, hogy nélkülözhetetlenek minden háztartásban. E cseppeknek utólrólhatatlanul jó hatása van emésztési zavaroknál, azután páratlan gyomorrontás, gyomorfégés, székrekedés, fej- és gyomorgörcsök, emélgés, szédülés álmatlanság, kólika, vérszegénység, sápkór stb. ellen. — Kapható minden gyógyszerárakban Egy nagy üveg K 16, kis üveget — 90 fillér, 6 üveget K 54, 3 nagy üveget K 480 beküldése után küld franco: BRÁDY K. gyógyszerárak a „Magyar-Királyhoz” Bécs, I. Fleischmarkt 2. Depot 5. Ügyeljünk a védjegyre, amely a Máriacelli Szűz-Máriát ábrázolja, a vörös színű csomagolásra és az aláírásra, a mely az oldalt levő kép másolata és utasítsunk vissza minden utánzatot.

Kapható: Schubert A. városi gyógyszerárakban Zombor, a nagy szerb templom mellett.

Ne fogadjon el más lámpát, mint

„Tungstram“

főírásu

valódi drótlámpát!

Hazai gyártmány! — Hazai gyártmány!

Óvakodjunk utánzatoktól!

Megbízható, kitünő szerkezetű

kecskeméti

borsajtót

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezeté mint az O. K. H. tagja gyarából. Az

Ipari és Háziipari szövetkezetek. Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII., József-körút 36. szám. Tessék árjegyzéket kérni.

„Hungária“-fürdő ZOMBOR.

Gőzfürdő:

Uraknak: naponta reggel 5-től d. u. 1-ig, szombaton egész nap. Hölgyeknek: hétfőn, szerdán, pénteken mindig délután fél 2 órától 6-ig. Kitünő masször és elsőrendű tyukszemvágó a fürdőben.

A kádfürdőket hölgyek és urak mindennap vasárnap délután kivételével használhatják. A meleg vízmedence naponta kétszer kimosva és állandóan friss víz.

KLYTHIA A BOR APOLASÁRA

RIZSPOR

Az arcbőr szépitése és finomítása. Lelegegánsabb toilette-, bál- és szalon-puder fehér, rózsaszín vagy sárga. Vegyileg megvizsgálva és ajánlja dr. Pohl J. J. cs. kir. tanár által Bécsben, Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz

Gottlieb Taussig

toilette-szappan és parfümök, cs. és kir. udvari és kamarai szállító.

BÉCS, I., Wollzeile 3. sz.

Egydoboz Kor. 240ányét, ut Kapható minden gyógyszerárakban, drogériákban és jobb divatárúzetben Zomborban.

ÓH JAJ!

Megfogyt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboz 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. Gyár és főszékhely: Győr és Kir. udv. szállító BÉCS.

EGGER A. FIA cs. és kir. udv. szállító BÉCS.

Kapható: Zombor: Mihályovits István, Schubert Arnold, Tárcazy István, — Vuits Samu gyógyszerész uraknál és Fehér István úr drogériájában. —

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillái csak hamar meggyógyított!

